

DI SAIT VO LUSÉRN

APPUNTAMENTO DELLA MINORANZA CIMBRA DI LUSERNA

IN DI KHESAR VO PORTA MANAZZO ZO REDA VON LEM UN VO LIBADAR

Si è conclusa con la premiazione a Malga Porta Manazzo, sulle montagne di Asiago, la settima edizione del prestigioso "Premio Mario Rigoni Stern per la Letteratura Multilingue delle Alpi", istituito con l'intento di "onorare la memoria del grande scrittore dell'Altipiano e della sua opera, al fine di perpetuarne i valori di fratellanza tra i popoli, di rispetto dell'ambiente, di umanità alpina".

È un concorso che premia opere di narrativa e di saggistica dedicate alle Alpi, al loro paesaggio e alle loro genti.

Il Premio 2017 è stato assegnato a Diego Leoni e Matteo Melchiorre, vincitori ex aequo rispettivamente con "La guerra verticale" e "La via di Schenèr". Tra le opere segnalate anche il romanzo "Di roccia di neve di piombo" dello scrittore Andrea Nicolussi Golo.

Au a Porta Manazzo zo lüsna ren groaze schraibar, un tortemitt in se, dar Andrea Golo vo Lusérn, pittn lest libar boder hatt geschribet. Allz ditza pittn präiz boda bill gedenkhan in schraibar vo Slege, Mario Rigoni Stern, tschell vo Lusérn, boda nia hatt vorgézzt zo khemma in da khlumma biblioték von länt, baldar ummar iz gest z'zoaga soin bichetgen tschell, daz schümme bodada iz afta ünsar hoachebene. Lai zo gedenkha umman vo disan tschellin, an tage izzar da gerift pittn Giulio Einaudi, un vor a khlummane biblioték von pérng, iz an onór mang khön zo haba gehatt da an mānn boda hatt getrakk di gröazarstrn schraibar in da gántz bëlt.

Vor ditza, hám darkhennt in libar "Di roccia di neve di piombo", von ünsar

schraibar Andrea Golo, in an präiz boden gedenkht, iz eppaz groazez un bobar kontärn geern. Disar präiz izta sidar 'z djar 2011 un 'z djar 2014 hatten gebunnt nicht mindar alz dar Mauro Corona. Darzùar, vennense zo gedenkhan an groazan mānn azpe dar Mario Rigoni Stern, in di khesar vo Porta Manazzo, bill gedenkhan bia, anialgladar platz hatt soi stördja vo kultur, läut, vichar

un natür un ke alle biar hám a huamat in hèrtz, un sichar ditza vennbarz in di stördje von schraibar boda hám gebunnt ma in di sèlln von Andrea o.

Dar präiz "Mario Rigoni Stern" iz gánt in zboa schraibar Diego Leoni un Matteo Melchiorre, pittn soin libadar "La guerra verticale" un "La via di Schenèr".

Pittn Andrea Golo, soinda o khent

Istituto Cimbro
Kulturinstitut Lusérn
Tel. 0464-78.96.45
info@kil.lusern.it
www.lusern.it

'Z IZTA NO ZAIT VOR DA ZIMBAR KOLÒNIA

Dar Kulturinstitut Lusérn gi-denkt ke 'z izta no zait innzoschraiba di khindar in da Zimbar Kolònìa, boda bart áhevan an menta sintzane von höbiat un bart gian vürsnen vor sèks bochan.

'Z mangda khemmen innge-schribet di khindar vo Lu-sérn, odar boda abestämmen vo lusérnar, boda hám von sèks atti draitza djar.

Da Zimbar Kolònìa, ditza djar, bart khemmen gimacht au kan Hüttin in Bildungz-haus von Kamòu, un innzo-schraiba di khindar iz ginùmma abevazzan di formulér von sito www.lusern.it un zahn di draitzekh euro.

Zo bizzasan mearar iz gi-nùmma årüavan in telefón-nummar 0464 789645 odar schraim at info@kil.lusern.it.

(N.G)

Ploaz djunge soin gerift haür o atz Lusérn zo lirna eppaz naügez PANÅNDAR PITTAR MUSÌK

L'estate, i giovani e la musica: sembra quasi che Luserna sia il posto ideale dove imparare la musica. Il Guitar Campus è uno workshop intensivo per chitarristi, una full-immersion di musica e chitarra che si tiene ogni estate sulle montagne del Trentino. Le attività sono coordinate dal maestro Lorenzo Frizzera, fondatore della scuola UpDoo, che quest'anno ha scelto Luserna dal 29 giugno al 2 luglio come meta della settimana formativa per i giovani chitarristi provenienti da tutta Italia.

Di lusérnar soin aromài gibónt z'sega 'z länt bodase völt pitt djunge baldar rift dar summar. Lusérn, pitt daz sèll bo 'z hatt un boda khinnt gimacht, ziaget hèrtà zuar ploaz khindar, puam un diarnen boda bölln lirmen eppaz naügez.

Dar bartet sichar gedenkhan ke vor dair djar ná un ná di tokisé vodar ve-

ròn Libereno hám hergirichtet in stage Recitarcantando. Vor zboa bochan mearar baz sètzekh läut tra khindar un maistre hám gelekk pan-dàr a gántz ópera vo teatro: vo dar stördja un vo dar musik fin affi kantzu un di diáloge, allz naüge un nia giek odar gihöart voránahi, zo kontàra eppaz von länt un vo soine läut. Njánka khönz, allz iz gest gere-det un gesunk azpe biar. A djar spe-tar di Frau Pértega, dar Sambinélo, dar Basilisko, 'z Tüsele Marüsele un vil ändre soin bidar gekheart zo leba vor an ándra manifestazio: di veròin Eraquariodanza vo Parma - bodada arbatet a lusérnare, di Lucia Nicolussi - hatt hergerichtet ploaz khlummane spetákole in balt, ná 'z steigale von Tritt von Sambinélo. Di boch voránahi in spetákolo alle di atör hám gemacht di pröve atz Lusérn, lirnante o eppaz alln in khindar boden soin gánt ná. Haür anvétze atz

Lusérn soinda zuargerift schiar sintzekh puam, nett lái trianar ma vo auz o, boda vor viar tang - von 29 von sunjo atz 2 von ludjo - hám ge-lirnt zo fava pittar kitárr odar hám gepezzart baz sa soin sa gest guat zo tüana. Dar kurs iz khent hergerichtet vodar trianare schual vo musik UpDoo un durchgevärt von ge-khennate maistro Lorenzo Frizzera. Di puam hám genützt di lokéti von Ponte Radio azpe schual un hám ge-mach a par spetákoli ummar pa länt. Njánka zo tüanaz apósta, dar kurs izzese gerift in lestéssege tage von J'atz Lusérn, di tappa von ge-khennate Südtirol Jazz Festival boda sidar viar djar rift atz Lusérn o un boda, vor in earst sunta vo ludjo, hatt augehältert ploaz läut un turistrin in Platz.

Nämp allz ditza, azpe 'z iz tradi-ziong aromài, bartze haltn da

Zimbar Kolònìa von Kulturinstitut

Lusérn o. Vo mearar baz zbuantzekh djar di djunge zimbarla mang lirnen zo reda azpe biar 'z mer pezzar ünsarna zung spilante un stianate pitnåndar. 'Z iz hèrtà asó schümma seng ke, alméno pan

summar, Lusérn völtzte au pitt khindar un djunge puam boda rivan in länt zo lirna boll eppaz naügez, ma zo khenna ünsarna zung un kultür o.

AVT

BALDA LESAN, PEZZART 'Z LEM

I gedenkhmar no balde pin gánt ka schual un, alle djar, hámne ge-mocht schraim aftz mi un aft moina famildja, afte arbatn von moín eltarun aftaz sèll bodamar hatt gevallt tüan: di "hobby", hatz gehoazt. Benn, i hán nia gebizzt baz zo schraiba ombrómm "hobby" hatz-mar paroit soin eppaz von raichan, un biar soin sichar nett gest. Alóra hámne geschribet vo moín khüa, von hennen un von vuks bodase hatt auge-zhüet. Daz lest djar vo schual izzta khent a naüga maistra, a fremmega boda hatt geredet belesch un boda hatt hèrtà gehatt 'z har schümma augevánk in an zopf un di ummanegl gevérbet, persin di sèlln von zearn. Miar hattzemer gelékk sudjetiöng ma si iz hèrtà gest asó guat pitt üs ke, dopo a par tang boda a iz gest geheft di schual, saibaraz khött ke furse iz gest lai di "fata turchina". I hán gelest vil, un hán ge-trakk di stördje in lem vo alle tage, benn hámne geredet pittn Pinocchio,

boda, azpe i, berat nia gánt ka schual, benn pittn "Capitano Nemo", un azze áンka nia hán gehatt gesek 'z mer, hatzmar nicht ausgemacht, i hánz pensàrt eppaz gróazar baz da groaz hülbe von Pon von Milegram, da sèll boda hatt getrakk 'z sbóile boda iz gest drinngevallt, sin in Astel.

An tage, an schümmane tage bode no gedenkh sovl bi 'z berat ge-starn, di maistra hattz gét 'z schraiba soin ünsar famildja, afte arbat von eltarun un asó vür, azpe alle djar, alle di ándarn maistre. Disa bòtta però pinne lai auge-sprunkh, vorse iz gerift aftaz sèll bort von raichan, un hán khött:

"Maistra, i hán khummane "hobby", ma biar hám di khüa un gestarn ummanne hatt gekhelbart".

Ekko, est hánnez gehatt khött, eppaz habar gehatt biar o!

Di maistra, ke alora iz gest a djungez diarnide ma mir hattzemer varñt

squarez alt, hattme ágeschauget, pittn plam oang boda hám geglentzeget azpe stèrn, un hattmar khött, laisse ma hoatar: "Bia, du hast khummane "hobby", pistoz nett boda lest alla dar sòrt un boda spilt drinn aln in stördje, sovl bisa berat bar". I pinn darstánt un pinn khent roat, bia hattze getánt zo bizzaz. Est magäre hebatz gerüft moi mämma zo khöda, azpe alle di maistre vor irn, ke i flattar pittar fantasia un pin "disattimento", an ándarz borti ditza boda miar hattmar gevallt azpe kläng, bida áンka nett hám vorständaz bazzel bil khön, ma in maistre un moinar muatar, hatzen nett gevallt sovl.

"Ja", hattze khött di maistra "du hasten an hobby, diar gevalltzar lesan". Ekko, i hán nia pensàrt ke lesan iz eppaz vo raichan, ma in sèll tage, darvérante ke ditza o iz an "hobby", pinneme gehöart asó raich azpe nia, un asó raich azpe alóra, hoareme no alle di vert bode les an liber bodamar gevallt.

(n.g)